Súd:	Okresný súd Trnava
Spisová značka:	100C/61/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu:	2123208109
Dátum vydania rozhodnutia:	29. 11. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Lucia Poništová Ph.D.
ECLI:	ECLI:SK:OSTT:2024:2123208109.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Luciou Poništovou, Ph.D. v právnom spore žalobcu: 1/ K.. K. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom K.. H. X, XXX XX T., 2/ X.. N. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom K.. H. X, XXX XX T., 3/ mal. F. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom K.. H. X, XXX XX T., zastúpený matkou: K.. K. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. H. X, XXX XX T., všetci zastúpení: JUDr. Milan Szöllössy, advokát so sídlom Mlynská 28, 040 01 Košice proti žalovanému: Wüstenrot poisťovňa, a.s., IČO: 31 383 408, so sídlom Digital Park 1, Einsteinova 21, 851 01 Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni v prvom rade sumu 6.400 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd konanie o nároku žalobkyne v prvom rade na zaplatenie sumy 10.553 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,5% ročne zo sumy 953 eur od 22.1.2024 do zaplatenia zastavuje.

III. Vo zvyšnej časti súd žalobu žalobkyne v prvom rade zamieta.

IV. Súd konanie o nároku žalobcu v druhom rade na zaplatenie sumy 3.200 eur zastavuje.

V. Vo zvyšnej časti súd žalobu žalobcu v druhom rade zamieta.

VI. Súd konanie o nároku žalobcu v treťom rade na zaplatenie sumy 3.200 eur zastavuje.

VII. Vo zvyšnej časti súd žalobu žalobcu v treťom rade zamieta.

VIII. Súd priznáva žalobkyni v prvom rade náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 88%.

IX. Súd priznáva žalobcovi v druhom rade a žalobcovi v treťom rade náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia v prvom až treťom rade (žalobcovia) sa žalobou domáhali, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni v prvom rade sumu 35.000 eur, žalobcovi v druhom rade sumu 35.000 eur a žalobcovi v treťom rade sumu 35.000 eur titulom nemajetkovej ujmy a žalobkyni v prvom rade sumu 953 eur titulom náhrady nákladov za pohreb spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5% ročne zo sumy 953 eur od 22.1.2024 do zaplatenia a nahradiť žalobcom trovy konania. V žalobe uviedli, že dňa 14.10.2020

o 6:23 v T. viedol vodič U. W. motorové vozidlo zn. Škoda Fabia, ev. d. T., pričom sa nevenoval riadne vedeniu motorového vozidla a nedal prednosť chodkyni nebohej S. R.O., ktorá kráčala po riadne vyznačenom priechode pre chodcov. Pani S. R. utrpela mnohopočetné vážne poranenia, následkom ktorých dňa X.XX.XXXX zomrela. Žalobkyňa v1. rade bola dcérou, žalobca v 2. rade bol zaťom žalobca v 3. rade bol vnukom nebohej, s ktorou všetci zdieľali spoločnú domácnosť, spoločne tvorili plne fungujúcu a harmonickú rodinu s veľmi dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami. V dôsledku dopravnej nehody došlo k zásahu do osobnostného práva žalobcov tak, že bola narušená celistvosti ich rodiny, bolo zasiahnuté do ich rodinného a skromného života, pričom následky sú nenapraviteľné a neodstrániteľné. Strata milovanej matky, svokry a starej matky nesporne veľmi negatívne zasiahla do súkromia žalobcov, ktorí mali so zosnulou veľmi blízky vzťah. Psychická trauma, ktorú žalobcovia touto udalosťou utrpeli, zanechala nezmazateľné stopy a táto tragická udalosť sa natrvalo vryla do ich života. V dôsledku tragickej udalosti tykajúcej sa najbližšieho človeka, u žalobcov došlo k nesmierne závažnej ujme, spočívajúcej zmarení očakávaného rodinného života s milovanou matkou, svokrou a starou matkou. Táto ujma spočíva aj v citovej strate, keď žalobcovia v dôsledku tragickej smrti blízkej osoby, utrpeli citovú ujmu spočívajúcu v nepríjemných pocitoch úzkosti, smútku, zúfalosti a šoku, spolu prežívaná radosť bola nahradená smútkom a starostami. Nečakanou, šokujúcou smrťou blízkej osoby, došlo k tak závažnému zásahu do práva na ochranu ich osobnosti, spočívajúceho v podstatnej degradácii kvality ich súkromného a rodinného života, že žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia podľa ust. § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka by v danom prípade nepostačovala k tomu, aby bola primerane vyvážená a zmiernená vzniknutá nemajetková ujma na strane žalobcov, ktorých právo na ochranu osobnosti bolo porušené týmto neoprávneným zásahom s neodstrániteľnými následkami.

2. Podaním zo dňa 26.10.2023 žalobcovia oznámili, že žalovaný plnil žalobkyni v prvom rade sumu 873,33 eur, preto berie žalobu o zaplatenie 953 eur s príslušenstvom späť.

3. Podaním zo dňa 12.12.2023 žalobcovia oznámili, že žalovaný oznámením zo dňa 10.11.2023 plnil titulom nemajetkovej ujmy žalobkyni v prvom rade sumu 9600 eur, žalobcovi v druhom rade 3200 eur a žalobcovi v treťom rade 3200 eur. Z uvedeného dôvodu žalobcovia žiadajú, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni v 1. rade náhradu nemajetkovej ujmy v sume 25.400 eur, žalobcovi v 2. rade náhradu nemajetkovej ujmy v sume 31.800 eur a žalobcovi v treťom rade náhradu nemajetkovej ujmy v sume 31.800 eur.

4. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že podľa žalovaného žalobcom nevznikla ujma, ktorá by zakladala nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 105.000,- EUR. Žalobcovia uvádzajú ako dôvod uplatnenia nároku najmä zásah do rodinných väzieb, ktorý v ich životoch vyvolal pocity úzkosti a smútku. Argumentujú tým, že od smrti S. R. prežívajú neopísateľný smútok zo straty blízkeho člena rodiny. Žalovaný za žiadnych okolností nepopiera, že strata blízkej osoby predstavuje silnú citovú ujmu v živote každého človeka. Pre vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sú však relevantné iné skutočnosti. V tomto smere sa posudzujú objektívne kritéria, napr. či sú žalobcovia osobami odkázanými na výživu a starostlivosť obete dopravnej nehody a v dôsledku smrti člena rodiny sa ocitli v stave materiálnej núdze. Náhrada nemajetkovej ujmy totiž nemôže slúžiť iba ako kompenzácia za smútok z prekonanej straty blízkeho človeka. Zo žaloby sa javí, že v osobnej sfére žalobcov nedošlo k takému zásahu, ktorý by odôvodňoval priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v žalovanej sume 105.000 eur. Priznanie náhrady nemajetkovej ujmy je odôvodnené najmä v prípadoch, ak pozostalí v dôsledku úmrtia blízkej osoby utrpia poškodenie vlastného zdravia (napr. duševná bolesť, ktorá vedie k vyhľadaniu odbornej lekárskej starostlivosti a podobne). Žalobkyňa v I. rade, ako príbuzná S. R. v priamom rade (jej dcéra), je plnoletá osoba, ktorá nebola odkázaná na výživu a starostlivosť obete dopravnej nehody a v dôsledku smrti člena rodiny sa neocitla v stave materiálnej núdze a neutrpela ani poškodenie vlastného zdravia (opak nebol v konaní preukázaný). Žalobkyňa v I. rade má zároveň vlastnú rodinu, ktorú tvoria žalobcovia v II. a III. rade. Žalobca v II. rade, ako zať S. R., nie je jej blízkou osobou v priamom rade. Podmienka blízkej osoby môže byť naplnená iba vtedy, ak ich vzťah dosahoval takú intenzitu, že ujmu jedného z nich by druhý dôvodne pociťoval ako svoju vlastnú (§ 116 OZ). Žalobca v II. rade však netvrdí (ani nepreukazuje) žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver o tom, že je blízkou osobou nebohej, resp. že by ich vzťah vykazoval prvky výnimočnosti či nadpriemernej intenzity. Pravdepodobne tak svoj nárok vyvodzuje iba z toho, že je manželom dcéry zosnulej. V prípade vnuka poškodenej (žalobca v III. rade) je nevyhnutné zohľadniť stupeň príbuzenstva a to, že spolu so žalobcami v I. a II. rade tvoria samostatný rodinný celok. Žalobcovia nepripojili k žalobe žiadne dôkazné prostriedky, z ktorých by bolo možné vyvodiť dôvodnosť uplatnených nárokov v žalovaných sumách. Nároky, ktorých sa žalobcovia

domáhajú, nie sú dokonca bežne priznávané ani v konaniach, v ktorých sú žalobcami maloleté deti, odkázané na výživu a starostlivosť obete dopravnej nehody. Je pritom zrejmé, že práve táto skupina pozostalých je úmrtím blízkej osoby (svojho rodiča, na ktorého starostlivosť a výživu sú odkázané) najviac dotknuté.

5. Žalobcovia absolútne nezohľadnili skutočnosť, že S. R. sa pričinila na vzniku škodlivého následku. Z odpovede na otázku č. 3, str. 29 znaleckého posudku č. 15/2021 zo dňa 6.10.2021 vypracovaného X.. K. Q., N.., znalcom z odboru: Doprava cestná, odvetvia: Technický stav cestných vozidiel, Nehody v cestnej doprave, Odhad hodnoty cestných vozidiel (ďalej len „znalecký posudok“) vyplýva, že technickou príčinou vzniku predmetnej dopravnej nehody boli nasledovné skutočnosti: - nesprávny spôsob užívania komunikácie chodkyňou S. R. pohybujúcou sa na ceste po priechode pre chodcov takým spôsobom, že vstupom do jazdného pruhu vozidla Škoda Fabia vytvorila na vozovke nebezpečenstvo, - nesprávna technika jazdy vodiča vozidla Škoda Fabia, ktorá spočívala v tom, že na pohyb chodkyne reagoval s oneskorením. Znalec v rámci danej odpovede zároveň konštatoval, že „nesprávna technika chôdze chodkyne a tiež nesprávna technika jazdy vodiča vozidla Škoda Fabia boli tými prvkami nehodového deja, ktoré vytvárali podmienky na vznik kolíznej situácie a súčasne im znemožňovali zabrániť zrážke. Z technického hľadiska nie je možné určiť mieru vplyvu týchto prvkov na vznik nehodového deja a to z toho dôvodu, že ak by len jeden z týchto prvkov nebol splnený, je z technického hľadiska dôvodné predpokladať, že by nebolo došlo k zrážke vozidla s chodkyňou. Preto posúdenie tejto skutočnosti je otázkou právnou a jej riešenie neprináleží technickému znalcovi. Technická príčina vzniku predmetnej dopravnej nehody bola vyhodnotená za predpokladu, že chodkyňa mala povinnosť, minimálne pred vstupom do druhého jazdného pruhu v jej smere chôdze, opakovane sa presvedčiť o tom, že tak môže urobiť bez nebezpečenstva.“. „Technika jazdy vodiča vozidla Škoda Fabia nebola správna. Nesprávnosť jeho techniky jazdy spočívala v tom, že na pohyb chodkyne po priechode pre chodcov reagoval s oneskorením. Technika chôdze chodkyne po priechode pre chodcov, resp. v jeho blízkosti, nebola správna. Nesprávnosť techniky jej chôdze spočívala v tom, že vstupom do jazdného pruhu vozidla Škoda Fabia z technického hľadiska vytvorila nebezpečenstvo.“ (odpoveď na otázku č. 4, str. 30 znaleckého posudku). Znalec súčasne posudzoval aj možnosti zabránenia vzniku dopravnej nehody v konkrétnych podmienkach cestnej premávky zo strany oboch účastníkov nehody a dospel k záveru, že: - chodkyňa mohla zrážke s vozidlom zabrániť tak, že by nevstúpila do jazdného pruhu vozidla v čase, keď vzhľadom na skutočnú rýchlosť a vzdialenosť tohto vozidla muselo dôjsť ku vzniku kolíznej situácie, - vodič vozidla Škoda Fabia mohol zrážke s chodkyňou zabrániť správnou technikou jazdy, teda tak, že by situáciu vyhodnocoval v celej šírke cesty, na pohyb chodkyne pohybujúcej sa po priechode pre chodcov by reagoval včas a výsledkom jeho reakcie by bolo intenzívne brzdenie. Zo znalcom zistených skutočností a konštatovaných záverov je zrejmé, že poškodená sa nesprávnou technikou chôdze pričinila na vzniku kolízie a následkov dopravnej nehody. Spoluzavinenie S. R. je tak nevyhnutné zohľadniť pri určení výšky nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Zároveň by mal súd zohľadniť ďalšie okolnosti, za ktorých k zásahu do práva na ochranu osobnosti došlo, a to, že škodca U. W. bol trestne stíhaný pre trestný čin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) TZ, teda nedbanlivostný trestný čin. Stanovenie miery spoluzavinenia zosnulého je vecou individuálneho posúdenia, keď je potrebné prihliadať na všetky špecifiká prípadu, spočívajúce v otázke, akou mierou prispel k vzniku škodovej udalosti. Skúma sa, v akej miere mohol zosnulý pri vynaložení náležitej prevencie zabrániť vzniku škodovej udalosti. S. R. mohla škodlivému následku zabrániť jednoducho tým, že by nevstúpila do jazdného pruhu vozidla Škoda Fabia. Jej miera spoluzavinenia na škodlivom následku je preto v rozsahu minimálne 20 %. Poukázal na viaceré rozhodnutia všeobecných súdov zaoberajúce sa náhradou nemajetkovej ujmy za smrť príbuznej osoby ako aj mierou spoluzavinenia samotnej obete na škodlivom následku. V závere dodal, že žalovaný listom zo dňa 10.11.2023 oznámil advokátovi žalobcov, že titulom náhrady nemajetkovej ujmy uznáva a poukazuje na účet advokáta: a) náhradu nemajetkovej ujmy žalobkyne v I. rade 9.600,- EUR b) náhrady nemajetkovej ujmy žalobcu v II. rade 3.200,- EUR c) náhrady nemajetkovej ujmy(žalobcu v III. rade 3.200,- EUR. Základom pri výpočte nemajetkovej ujmy žalobkyne v I. rade bola suma vo výške 12.000,- EUR a pri žalobcoch v II. a III. rade suma vo výške 4.000,- EUR. Tieto sumy boli krátené o 20 % z dôvodu spoluzavinenia poškodenej (bližšie v predchádzajúcom článku vyjadrenia). Žalovaný sa preto, s poukazom na rozhodovaciu prax súdov v obdobných veciach a s prihliadnutím na okolnosti prejednávanej veci, legitímne domnieva, že nároky žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy boli v celom oprávnenom rozsahu vysporiadané. Žalobou uplatnené nároky preto považuje za nedôvodné.

6. Po skoncentrovaní konania žalobcovia zaslali súdu vyjadrenie zo dňa 7.10.2024, v ktorom uviedli že žalobkyňa v prvom rade bola jediným dieťaťom nebohej, do bolo dôvodom ich vzájomnej upätosti, ktorá

sa postupne vytvárala od útleho detstva žalobkyne v prvom rade a pretrvala aj v jej dospelom veku. Ich vzťah bol aj preto jedinečný a neopakovateľný, vyznačujúci sa silnou citovou vzájomnou pripútanosťou, v ktorej pociťovali vzdjomnú zodpovednosť za seba navzájom. Potvrdzuje to aj fakt, že aj potom, čo sa žalobkyňa v1. rade vydala a založila si rodinu, rozhodli sa s manželom žiť naďalej s matkou žalobkyne v l. rade, Z toho dôvodu zhotovili nadstavbu rodinného domu. Ich silné vzájomné citové puto sa potom ešte viac upevňovalo a prejavovalo sa v pomoci nebohej žalobkyni v 1. rade pri starostlivosti o jej syna, o domácnosť. Žalobca v 2. rade sa stal tiež súčasťou spoločnej domácnosti, v ktorom jeho rodina žila spoločne s nebohou. S nebohou si utvoril láskavý vzťah vyznačujúci sa vzájomnou úctou, láskou a priateľstvom. Vďaka každodennému kontaktu s nebohou, vďaka jej pomoci a láskavému prístupu, sa nebohá stala aj pre žalobcu v 2. rade bežnou, nevyhnutnou a nenahraditeľnou súčasťou jeho rodinného života a jeho najuššieho súkromia. Žalobca v 3, rade si s nebohou vytváral bezprostredný a silný citový vzťah už od svojho narodenia, nakoľko nebohá sa výrazne podieľala na starostlivosti o neho. Preto si žalobca v 3. rade s nebohou vytvoril bezprostredný vzťah, ktorý bol pre neho úplne prirodzený a samozrejmý. Nebohá bola riadnou a nenahraditeľnou súčasťou najbližšej rodiny žalobcu v 3. rade a aj preto bol ich vzťah mimoriadne silný a intenzívny. Nebohá ho vodila do škôlky, neskôr ho vyzdvihovala zo školy. Žalobca v 3. rade ju mal nesmierne rád. Pre žalobcov bola smrť nebohej mimoriadne šokujúcou udalosťou, s ktorou sa dodnes nevyrovnali a dodnes ju nestrávili. Spôsobil to najmä fakt, že smrť nebohej bola tragická, násilná a úplne neočakávaná. V čase dopravnej nehody bola pandemická situácia a platili prísne pandemické opatrenia, nenohú tak nebolo takmer vôbec možné navštíviť v nemocnici. Žalobkyňa v prvom rade tak bola nebohú navštíviť len dvakrát, aj to len na veľmi krátku chvíľu. Nebohá tak zomierala v nemocnici prakticky sama a opustená, s čím sa žalobcovia nevedia vyrovnať. To všetko umocňuje psychickú bolesť žalobcov. Žalobcovia naďalej bývajú v dome, kde žili spolu s nebohou, a preto im všetky veci nebohú neustále pripomínajú. Žalobkyňa v 1. rade napriek snahe potlačiť v sebe všetok žiaľ a smútok, ostala práceneschopná s diagnózou reakcia na stres a poruchy spánku. Musela následne absolvovať psychoterapiu v trvaní viac ako jedného roka. V tom čase pracovala na oddelení sociálnoprávnej ochrany deti a sociálnej kurately. Pri úmrtiach jedného z rodičov detí ktorí boli klientmi v zamestnaní žalobkyne v 1. rade, žalobkyňa v 1. rade nebola schopná pomôcť týmto deťom, keď sa sama nevedela vyrovnať s tým, že jej matka zomrela takým tragickým a náhlym spôsobom. Preto v práci podala výpoveď. U žalobcu v 2. rade po smrti nebohej taktiež diagnostikovali depresiu. Nebohá bola zrazená na priechode pre chodcov, kde chodili spolu so žalobcom v 3. rade domov zo školy a kde aj on teraz chodí domov zo školy, žalobca v 3. rade mal po nehode a smrti nebohej stavy úzkosti. Doteraz sa neustále uisťuje, či sú jeho rodičia v poriadku, či po neho prídu do školy, či nezostane sám. K tvrdeniam žalovaného týkajúcich sa údajnej spoluviny nebohej uviedli, že zavinenie toho, kto sa dopustil neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti zákon nevyžaduje. Občianskoprávna ochrana osobnosti je založená na objektívnom princípe. Zodpovedný subjekt za svoj neoprávnený zásah zodpovedá, aj keby o ňom nevedel. Nesúhlasia s názorom žalovaného, že súd musí prihliadnuť aj na zavinenie nebohej na vzniku dopravnej nehody. Znalec v znaleckom posudku, na ktorý odkazuje žalovaný, stanovil len technickú príčinu dopravnej nehody, pričom právne posúdenie príčiny dopravnej nehody ako aj podielu jednotlivých účastníkov dopravnej nehody na jej vzniku, je otázkou právnou. V závere poukázali na ustanovenie § 53 ods. 2 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a uviedli, že chodec nie je povinný' opätovne vyhodnocovať" a prehodnocovať" možnosť bezpečného prechodu už počas samotného prechádzania cez vozovku, ako to uviedol Znalec v Znaleckom posudku. Pri samotnom realizovaní prechodu cez vozovku, zvlášť ak ide o staršiu osobu ako v prípade nebohej, sa táto musí sústrediť na do najrýchlejší prechod cez cestu, aby na ceste nezdržiavala, pripadne aby nespadla a pod. Z hľadiska právneho hodnotenia konania nebohej tak nemožno dôjsť k záveru, že by táto porušila právnu povinnosť.

7. Žalovaný v duplike v podstate zopakoval doterajšiu argumentáciu obsiahnutú vo vyjadrení k žalobe a dodal, všetci traja žalobcovia žalobou domáhajú rovnakej sumy, hoci neboli v rovnakom rodinnom vzťahu k zosnulej primárnej obeti. Žalovaný má za to, že bez ohľadu na spolužitie v spoločnej domácnosti všetkých troch žalobcov so zosnulou S. R. je potrebné blízkosť každého zo žalobcov voči nej v súdnom konaní preskúmavať osobitne. Možno dôvodne spochybniť, aby zať primárne poškodenej bol rovnakým spôsobom zasiahnutý na svojom osobnostnom práve na súkromie a rodinný život, ako dcéra zosnulej. Rovnako tak vzťah vnuka primárnej obete možno ťažko hodnotiť za vzťah rovnakej intenzity a hĺbky, ako vzťah matky a dcéry. Ďalej nad rámec už predtým uvedeného doplnil, že žalovaná suma neprimerane vysoká aj z toho dôvodu, že dopravnú nehodu zavinila fyzická osoba. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe platí, že výška finančného zadosťučinenia nesmie na pôvodcu zásahu pôsobiť likvidačne, a to aj keď bude suma hradená z poistného plnenia. Je bez právneho významu, či je finančné zadosťučinenie

v tom ktorom prípade hradené z poistenia alebo nie, a to práve pre možnosť regresného uplatnenia uhradeného poistného plnenia poisťovňou voči zodpovednému subjektu, čo sa v štádiu rozhodovania o výške finančného zadosťučinenia nikdy nedá vopred vylúčiť. Iba skutočnosť, že bude v danom prípade finančné zadosťučinenie hradené z prostriedkov poisťovne ako solventnejšieho subjektu, nemôže byť dôvodom pre zvýšenie náhrady nemajetkovej ujmy oproti situácii, ak by žalovaným bol iba vodič, prípadne iba prevádzkovateľ dopravného prostriedku. Poisťovateľ nie je zodpovedným subjektom, ale vďaka § 15 zákona o PZP iba vstupuje do postavenia škodcu vo fáze uplatňovania nárokov. Práva sa však majú posudzovať tak, ako by ich znášal z vlastných prostriedkov samotný škodca, resp. pôvodca zásahu. Žalovaný v závere poukazuje na skutočnosť, že replika žalobcov bola súdu, ako aj žalovanému zaslaná oneskorene, a to dokonca vo výraznom časovom oneskorení v porovnaní s 15-dňovou lehotou, ktorú žalobcom na repliku stanovil súd výzvou zo dňa 20.6.2024 (doručenou 7.7.2024). Žalobcovia boli pritom v tejto výzve súdom upozornení, že na oneskorené podania, ako aj návrhy na vykonanie dokazovania, súd nemusí prihliadať. Napriek hrozbe uplatnenia sudcovskej koncentrácie žalobcovia na túto výzvu súdu nereagovali riadne a včas. Obdobne ostala bez včasnej reakcie aj ďalšia výzva súdu zo dňa 12.9.2024 (doručená 17.9.2024), ktorou boli žalobcovi vyzvaní, aby v lehote 10 dní oznámili, ktoré listiny navrhujú oboznámiť z trestného spisu vedeného pod sp. zn. 8T/7/2022. Žalobcovia bez relevantného dôvodu zmeškali súdom stanovené lehoty a repliku podali až dňa 7.10.2024. Vzhľadom k tomu, že replika žalobcov bola zaslaná súdu a žalovanému až v októbri len tri týždne pred konaním pojednávania vo veci, ako aj vzhľadom k tomu, že nejde o spotrebiteľskú vec, ale o klasické sporové konanie, žalovaný navrhuje súdu, aby na oneskorené podanie, ako aj na v ňom formulované návrhy na vykonanie dokazovania uplatnil sudcovskú koncentráciu a neprihliadal na ne.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne v prvom rade, žalobcom v druhom rade, oboznámením listinných dôkazov: uznesenie Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Trnave, ČVS: ORP-14/1-VYS-TT-2022 Mk zo dňa 7.2.2022, trestného rozkazu Okresného súdu Trnava zo dňa 4.5.2022, sp. zn. 8T/7/2022, znaleckého posudku č. 15/2021 znalca K. Q., N., dohody o skončení štátnozamestnaneckého pomeru zo dňa 24.6.2022, nálezu K.. E. I. zo dňa 27.9.2024 a 17.3.2022 a ďalšieho spisového materiálu, pričom zistil tento skutkový stav:

9. Z uznesenia Okresného riaditeľstva PZ v Trnave, Odboru kriminálnej polície, Prvé oddelenie vyšetrovania zo dňa 7.2.2022 ČVS: ORP-14/1-VYS-TT-2012Mk súd zistil, že bolo vznesené obvinenie U. W. ako obvinenému pre prečin usmrtenia, a to na tom skutkovom základe, že dňa 14.októbra 2019 v čase približne o 06.23 hod. v meste T. na ulici B. ako vodič osobného motorového vozidla značky Škoda Fabia nedal prednosť 64-ročnej chodkyni S. R., ktorá v čase jeho prejazdu prechádzala cez prechod pre chodcov z pohľadu vodiča zľava doprava, narazil do nej prednou časťou vozidla, hoci mohol zrážke ako vodič zabrániť včasnou reakciou na pohyb chodkyne po priechode a tiež vyhodnocovaním situácie v celej šírke cesty, dbajúc pritom nielen na skutočnosť, že S. R. v čase jeho prejazdu už vstúpila na vozovku a prechádza cez priechod pre chodcov, ale aj na zvýšenú opatrnosť voči chodcom pohybujúcim sa v meste, okrem iného starým osobám, pričom v dôsledku nedbanlivostného porušenia povinnosti vodiča dôchodkyňa S. R. po následnej hospitalizácii s poruchou vedomia vo Fakultnej nemocnici Trnava dňa XX.XX.XXXX zomrela následkom bronchopneumónie - hnisavého zápalu priedušiek a pľúc po úraze hlavy, ktorý utrpela v príčinnej súvislosti s touto dopravnou nehodou. V procesnom postavení svedka bol vypočutý U. W., ktorý uviedol, že okolo 6.20 hod. dňa 14.10.2020 smeroval z obce D. J., prechádzal po ulici B. C. T. a chcel prejsť obchvatom do práce do Peugeotu. V to ráno bola tma, padal hustý dážď, išiel rýchlosťou 40 - 50 km/h, mal zaradený štvrtý rýchlostný stupeň, mal zapnuté stretávacie svetlá, spustené stierače. Ako prichádzal ku križovatke, nešlo pred ním žiadne vozidlo, avšak oproti išli dve alebo tri autá. Ako autá prešli, on vošiel do križovatky, došlo k nárazu. Nevidel, do čoho narazil, iba po náraze spozoroval letiaci dáždnik. Po náraze zastavil, vypol motor, zapol výstražné svetlá na vozidle a išiel von. Vonku zbadal ležiacu osobu a volal záchranné zložky, následne poskytoval prvú pomoc. Podľa poškodenia na vozidle do pani narazil ľavou prednou časťou. Nevie, z ktorej strany išla, no myslí si, že išla z ľavej strany, pretože ju nevidel prechádzať po ceste pred ním. Predpokladá, že ona nechala prejsť vozidlá, ktoré išli oproti nemu a následne ako prešli, pustila sa na priechod. Nevidel ju asi preto, lebo oproti idúce vozidlá mu zacláňali a oslnili ho svetlami. Na vozidle je rozbité čelné sklo, prasknutý nárazník a posunuté svetlo. Je si vedomý zavinenia dopravnej nehody, mrzí ho, čo sa stalo.

10. Trestným rozkazom Okresného súdu Trnava zo dňa 4.mája 2020 sp. zn. 8T/7/2022 bol U. W. uznaný za vinného zo spáchania prečinu usmrtenia, za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní dva

roky s podmienečným odkladom so skúšobnou dobou v trvaní 4 roky a zároveň mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo akéhokoľvek druhu v trvaní 5 rokov.

11. Zo znaleckého posudku č. 15/2021 znalca X.. K. Q.Š. N.. z odboru doprava cestná, odvetvie technický stav cestných vozidiel, nehody v cestnej doprave, odhad hodnoty cestných vozidiel súd zistil, že za daných podmienok (nočná tma, pouličné osvetlenie, povrch cesty mokrý asfalt, dážď, jazda vozidiel s rozsvietenými stretávacími svetlami, šírka cesty v mieste prechodu približne 10,4 m, komunikácia s dvoma jazdnými pruhmi) je z technického hľadiska dôvodné predpokladať, že sa chodec nemôže s absolútnou istotou spoľahnúť na to, že vodiči motorových vozidiel, zvlášť vodič vozidiel prichádzajúcich z ich pravej strany, začnú na ich pohyb po ceste reagovať ihneď po ich vstúpení na vozovku, resp. najneskoršie v čase, keď sa v smere ich chôdze nachádzajú ešte v prevej polovici šírky prvého jazdného pruhu. Preto je taktiež z technického hľadiska dôvodné predpokladať, že za daných podmienok je povinnosťou chodca vyhodnocovať celkovú situáciu aj v priebehu jeho pohybu po ceste a tomu prispôsobiť techniku chôdze, a to napriek tomu, že sa pohybuje po priechode pre chodcov a v jeho blízkosti. To znamená, že z technického hľadiska je v danom prípade dôvodné predpokladať, že chodci sa majú minimálne pred vstupom do druhého jazdného pruhu v ich smere chôdze opakovane presvedčiť o tom, že tak môžu urobiť bez nebezpečenstva. Je potrebné si uvedomiť, že chodkyňa od miesta vstupu na cestu do miesta vstupu do jazdného pruhu vozidla Škoda Fabia prešla vzdialenosť približne 5 m za približný čas 5,4 s. 5 sekúnd je relatívne dlhý časový úsek, počas ktorého môže dôjsť k výraznej zmene celkovej dopravnej situácie na komunikácii. Je možné konštatovať, že chodkyňa svojim vstupom do jazdného pruhu vozidla Škoda Fabia z technického hľadiska vytvorila nebezpečenstvo. To znamená, že jej technika chôdze po priechode pre chodcov nebola správna. V čase vstupu chodkyne do jazdného pruhu vozidla Škoda Fabia sa toto vozidlo nachádzalo v takej vzdialenosti a pohybovalo sa takou rýchlosťou, že vodič tohto vozidla už nemohol zrážke s chodcom zabrániť ani včasnou reakciou a správnou technikou jazdy. Na vykonanie potrebného jazdného manévru už nemal dostatok miesta a času. Podľa znalca technickou príčinou vzniku dopravnej nehody bol nesprávny spôsob užívania komunikácie chodkyňou pohybujúcou sa na ceste po priechode pre chodcov takým spôsobom, že vstupom do jazdného pruhu vozidla Škoda Fabia vytvorila na vozovke nebezpečenstvo, nesprávna technika vodiča vozidla Škoda Fabia, ktorá spočívala v tom, že na pohyb chodkyne reagoval s oneskorením.

12. Z výsluchu žalobkyne v prvom rade (dcéry nebohej) súd zistil, že nebohá bola slobodná matka, jej jediným dieťaťom bola žalobkyňa v prvom rade. Bolo medzi nimi veľmi silné citové puto. Pre žalobkyňu v prvom rade to bol najdôležitejší človek okrem jej syna a manžela. Nebohá zarábala veľmi málo, napriek tomu vždy sa starala, aby žalobkyňa v prvom rade dostala všetko. Aj vďaka tomuto prístupu mohla vyštudovať vysokú školu a robiť to, čo vždy chcela. S mamou vždy bývala v jednej domácnosti. Po svadbe s manželom zostali bývať u matky. Neskôr na dome matky urobili nadstavbu pozostávajúcu z dvoch izieb, obývačky, príručnej kuchyne a kúpeľne. Kuchyňa v nadstavbe nebola kompletne vybavená. Bol tam len malý varič. Využívali ju len na raňajky, aby ráno mamu v kuchyni, ktorá bola na prízemí, nebudili. Inak sa stravovali celá rodina spolu s mamou, ktorá pre všetkých varila a jedávali vo veľkej jedálni. O jedlo a nákupy sa starala nebohá, za čo jej žalobcovia v prvom a v druhom rade dávali peniaze. V čase dopravnej nehody žalobkyňa pracovala na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, mala na starosti náhradnú osobnú starostlivosť. O nehode sa dozvedela v čase, keď bola na súde. Volala jej polícia, aby prišla matku identifikovať, nakoľko nemala pri sebe občiansky preukaz. Žalobkyňa v prvom rade išla do nemocnice, ale keďže bolo covidové obdobie, boli zakázané návštevy, lekári ju informovali, že jej zdravotný stav je vážny. Po celý čas hospitalizácie sa jej podarilo prísť za matkou len trikrát aj to len na desať minút, viac jej nebolo umožnené. Žalobkyňa v prvom rade smrť matky znášala ťažko. Snažila sa ponoriť do práce, aby na to nemusela myslieť, ale tým, že bolo covidové obdobie, boli stále lockdowny, nedalo sa chodiť von, žalobcovia boli stále zavretí v jednom dome, kde im všetko pripomínalo nebohú. Práca pre ňu znamenala útek, ale neskôr aj v práci začala mať problémy, pretože riešila problémy rodín týraných detí, detí, ktorým zomreli mamy alebo staré mamy, starí rodičia, ktorým deti boli zverené. Problémy detí, ktoré mala riešiť si začala premietať na vlastnú situáciu, rozmýšľať nad tým, čo by bolo s jej dieťaťom, ak by sa niečo stalo jej alebo jej manželovi. Žalobkyňa v prvom rade pociťovala veľké profesionálne zlyhanie. Už v decembri 2020 bola práceneschopná, mala problémy so spánkom, celý deň by dokázala len preležať v posteli, tak vyhľadala odbornú pomoc, psychoterapiu, na ktorú chodievala dvakrát do týždňa. Momentálne psychológa navštevuje podľa potreby. Žalobkyňa v prvom rade dala výpoveď na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, momentálne pracuje na „železniciach“. Žalovaný v treťom rade (vnuk nebohej) mal s nebohou veľmi blízky vzťah. Trávili spolu veľa času. Keďže otec -

žalobca v druhom rade pracoval v Bratislave, žalobkyňa v prvom rade musela niekedy aj vo večerných hodinách odoberať deti, ráno nebohá žalobcu v treťom rade odprevádzala do škôlky, neskôr do školy. Keď sa žalobkyňa v prvom rade vrátila domov z práce, o žalobcu v treťom rade už bolo postarané, bolo navarené. Nebohá ho priviedla aj domov zo škôlky, neskôr zo školy. Po smrti matky sa žalobkyni v prvom rade zmenil život v tom zmysle, že musela zabezpečiť odprevádzanie svojho syna, či už prostredníctvom svojej sesternice alebo inej blízkej rodiny, ktorá býva v susedstve.

13. Z výsluchu žalobcu (zať nebohej) v druhom rade súd zistil, že žalobca v treťom rade sa nestravuje v škole kvôli alergii na laktózu, a preto mu nebohá zabezpečovala varenie stravy. Syn má zníženú imunitu, často býval chorý a v tom čase starostlivosť o žalobcu v treťom rade zabezpečovala nebohá, zatiaľ čo žalobkyňa v prvom rade a žalobca v druhom rade boli v práci. Nebohá sa v podstate starala o celú domácnosť, či išlo o varenie, riešenie bežných vecí, pranie, upratovanie a pod. Po smrti nebohej všetky tieto povinnosti prešli na žalobkyňu v prvom rade a žalobcu v druhom rade, vrátane záhrady, ktorej sa nebohá venovala. Smrť nebohej pocítili aj z praktického hľadiska, nakoľko zostala im domácnosť navyše, kde sa musí minimálne temperovať, chýba dôchodok, čo sa prejavilo aj na finančnom hospodárení rodiny. Smrť svokry nepovažuje za stopercentnú príčinu svojich psychických problémov, ale ako jednu z možných príčin okrem covidu a práce z domu. So svokrou mal blízky vzťah, spolu pracovali na záhrade, robili práce okolo domu. Od roku 2008 žil s ňou v spoločnej domácnosti, bral ju ako najbližšieho člena rodiny. Bol s ňou častejšie, ako s vlastnými rodičmi a súrodencami.

14. Žalobkyňa v prvom rade ukončila štátnozamestnanecký pomer na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava dohodou dňom 30.6.2022.

15. Podľa záznamu z psychiatrického vyšetrenia zo dňa 27.9.2024 a 17.3.2022, žalobca v druhom rade trpí depresívnymi úzkostnými stavmi.

16. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka (OZ), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

17. Podľa § 13 ods. 1 až 3 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.
Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.
Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

18. Podľa § 427 ods. 1 OZ, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

19. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví, inej ujmy a nákladov pri usmrtení,

20. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, náhradu škody vrátane inej ujmy uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody vrátane inej ujmy priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať; ak ide o škodu vrátane inej ujmy spôsobenú motorovým vozidlom jazdnej súpravy tvorenej ťažným vozidlom a prípojným vozidlom, poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody vrátane inej ujmy priamo voči poisťovateľovi, ktorý poistil prípojné vozidlo, ak ťažné vozidlo nie je možné identifikovať.

21. V prejednávanej veci sa žalobcovia domáhajú voči žalovanému náhrady nemajetkovej ujmy za zásah do ich osobnostných práv - usmrtenie S. R. v dôsledku nedbanlivostného konania vodiča U. W..

V konaní bolo nesporné, že žalovaný bol v čase škodovej udalosti (dopravnej nehody) v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z poisťovateľom vozidla, ktorým bola spôsobená dopravná nehoda.

22. V danom prípade medzi stranami bolo nesporné, že dňa 14.10.2020 došlo k nárazu motorového vozidla Škoda Fábia, EVČ T., ktoré viedol U. W., do chodkyne S. R., v dôsledku ktorého utrpela S. R. zranenia, následkom ktorých neskôr dňa X.XX.XXXX zomrela. Takisto bolo nesporné, že smrťou S. R. došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcov. Sporné zostali tvrdenia strán týkajúce sa zavinenia, resp. miery zavinenia obete na vzniku dopravnej nehody a otázka výšky náhrady nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv žalobcov.

23. Medzi stranami bolo taktiež nesporné, že žalovaný počas konania vyplatil žalobkyni v prvom rade náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 9.600 eur, žalobcovi v druhom rade vo výške 3.200 eur a žalovanému v treťom rade vo výške 3.200 eur.

24. Vo vzťahu k posúdeniu naplnenia zákonných predpokladov pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, súd konštatuje, že právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života je základným právom podľa článku 19 ods. 2 ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“), podľa článku 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov (ďalej len ako „Dohovor“), ako aj podľa článku 10 ods. 2 ústavného zákona č. 23/1991 Zb. ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd (ďalej len ako „Listina“). Súčasťou osobnostných práv fyzickej osoby je aj právo na súkromný a rodinný život, ktoré zahŕňa taktiež právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s blízkymi osobami. Pod právnu úpravu ochrany osobnosti fyzickej osoby, ktorá je v slovenskom právnom poriadku obsiahnutá v Občianskom zákonníku spadá aj právo na ochranu súkromia, ktoré sa v najširšom zmysle týka aj života v rodine, manželských, partnerských alebo priateľských či iných obdobných vzťahov. Súčasťou súkromného života jednotlivca je nepochybne aj rodinný život, zahŕňajúci právo fyzickej osoby na spolužitie s blízkymi príbuznými, najmä s deťmi, rodičmi, prarodičmi, či súrodencami. Rešpektovanie súkromného života musí preto zahŕňať do určitej miery právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov medzi najbližšími rodinnými príslušníkmi, aby tak bolo možné okrem iného rozvíjať a napĺňať vlastnú osobnosť jednotlivca. Protiprávne narušenie týchto rodinných vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život fyzickej osoby (viď. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 18.02.2010, sp. zn. 3Cdo 137/2008 a nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 2844/14zo dňa 22.12.2015).

25. Základnou hmotnoprávnou podmienkou vzniku zodpovednosti a sankcií podľa Občianskeho zákonníka za neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby podľa § 13 Občianskeho zákonníka je existencia neoprávneného zásahu objektívne spôsobilého vyvolať nemajetkovú ujmu v príčinnej súvislosti medzi takýmto zásahom a jeho protiprávnosťou. Zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Jednotlivé prostriedky na ochranu osobnosti sú relatívne samostatné, je možné ich použiť jednotlivo alebo kumulovane, taktiež v závislosti od intenzity protiprávneho zásahu do osobnostnej sféry fyzickej osoby. Uplatnenie žaloby na náhradu nemateriálnej ujmy nie je podmienené uplatnením práva na poskytnutie morálnej satisfakcie. Zákon výslovne pripúšťa možnosť podania návrhu na poskytnutie primeraného zadosťučinenia (satisfakčná žaloba), a v prípade, ak by sa nezdalo morálne zadosťučinenie postačujúce, umožňuje Občiansky zákonník v ust. § 13 ods. 2 priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorej účelom je vyvážiť a zmierniť nemajetkovú ujmu peňažnou formou a plní tiež satisfakčnú funkciu (rozhodnutie NS SR sp. zn. 5 Cdo 265/2009).

26. Podľa rozhodovacej praxe súdov, kritériami pre stanovenie výšky relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy sú.
1/Okolnosti na strane poškodeného:
- intenzita vzťahu poškodeného so zomrelým,
- vek zomrelého,
- hmotná závislosť na zomrelom a prípadné poskytnutie inej satisfakcie.
2/ Okolnosti na strane páchateľa:
- postoj páchateľa (ľútosť, náhrada škody, ospravedlnenie)
- dopad udalosti do duševnej sféry páchateľa
- majetkové pomery páchateľa

- miera zavinenia ev. spoluzavinenie zomrelého

27. V danom prípade každý jeden zo žalobcov boli v rôznom príbuzenskom ako aj kvalitatívnom vzťahu so zomrelou, preto súd musel posudzovať každý jeden vzťah zvlášť. Je nepochybné, že najhlbší vzťah s obeťou mala žalobkyňa v prvom rade, ktorá bola jediným dieťaťom nebohej, a teda ich vzťah predstavoval veľmi silné puto, aké môže mať len matka so svojím dieťaťom. Tento vzťah bol intenzívny aj po tom, ako sa žalobkyňa v prvom rade vydala a založila si vlastnú rodinu, nakoľko žalobkyňa v rodinou zostala bývať v dome svojej matky. Zároveň je však potrebné vziať do úvahy (a je to úplne prirodzené), že v živote žalobkyne vzťah s matkou ustupoval vzťahu s manželom a svojím jediným dieťaťom, s ktorými si vytvorila najsilnejšie puto, čo ostatne aj sama uviedla vo svojej výpovedi, keď svoju matku označila ako najdôležitejšieho človeka po svojom synovi a manželovi. Žalobkyňa v prvom rade sa so svojou rodinou čiastočne oddelila od domácnosti matky vybudovaním nadstavby, avšak s matkou naďalej zdieľali spoločnú kuchyňu, v ktorej matka dennodenne zabezpečovala stravu pre všetkých členov domácnosti. Keďže žalobkyňa mala s nebohou láskyplný, intenzívny vzťah, bola jej oporou, dôverníkom, pomocníkom v každodenných činnostiach, o to ťažšie na ňu doľahla náhla, neočakávaná strata matky, čo žalobkyňa v prvom rade ťažko psychicky znášala. Žalobkyňa v prvom rade uviedla, že po strate matky, v dôsledku svojho zhoršeného psychického stavu, nedokázala viac vykonávať prácu, ktorú dovtedy robila a ktorá spočívala vo výkone kurately nad maloletými deťmi, nakoľko situácie ohľadne maloletých detí, ktoré sa náhle ocitli bez starostlivosti, si „premietala“ na vlastnú rodinnú situáciu, zaoberala sa myšlienkami, čo by bolo s jej dieťaťom, ak by jej a manželovi niečo stalo. Svoj postoj k práci vnímala ako profesionálne zlyhanie, a preto podala výpoveď. Žalobkyňa v prvom rada sa mala podrobiť približne rok trvajúcej psychoterapii, o čom však súdu nepredložila žiaden dôkaz, a túto skutočnosť žalovaný namietal ako nepreukázanú. Z vyjadrenia žalobkyne v prvom rade vyplynulo, že situácia po smrti matky sa stala ťaživou pre celú rodinu aj z dôvodu, že k úmrtiu matky došlo v čase „lockdownu“, kedy rodina bola nútená zotrvať v dome, kde im všetko matku pripomínalo. Nemohli za účelom psychohygieny opustiť domácnosť, zmeniť prostredie a tak aspoň sčasti zmierniť psychickú ťažobu. Žalobkyňa v prvom rade ťažko znášala aj skutočnosť, že matku počas hospitalizácie nemohla navštevovať. Kvôli pandemickým opatreniam jej boli znemožnené pravidelné návštevy zomierajúcej matky, a tak sa s ňou mohla vidieť len tri krát po dobu 10 minút, ktorá situácia tiež negatívne pôsobila na psychický stav žalobkyne v prvom rade.

28. V danom prípade je nepochybné, že smrťou matky žalobkyne v prvom rade došlo k zásahu do jej osobnostných práv, konkrétne do práva na súkromný a rodinný život, keďže matka bola súčasťou jej života od narodenia a zostalo to tak aj po tom, čo si žalobkyňa založila svoju kmeňovú rodinu. Možno konštatovať, že smrťou primárnej obete bola najviac zasiahnutá práve žalobkyňa v prvom rade, nakoľko bola jej najbližším príbuzným, a to nielen z hľadiska biologického, ale z hľadiska úzkeho citového, dôverného, intenzívneho vzťahu budovaného počas celého života žalobkyne v prvom rade. Je teda prirodzené, že stratou nebohej bola žalobkyňa v prvom rade najviac zasiahnutá a po nečakanej smrti matky prežívala psychické utrpenie. Strata blízkej osoby je pre väčšinu ľudí tou najväčšou stratou, s ktorou sa môžu vo svojom živote stretnúť (por. nález ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 2844/14z 22.12.2015). Smrť ako absolútna a nenahraditeľná strata predstavuje sama o sebe závažný zásah do práva na ochranu osobnosti, pričom spôsobuje ťažké psychické rozpoloženie a v prípade fungujúcej rodiny má za následok dlhotrvajúcu nemožnosť vyrovnať sa so stratou blízkeho človeka napriek plynutiu času. Je preto nepochybné, že morálne zadosťučinenie (vrátane odsúdenia vinníka dopravnej nehody v trestnom konaní) za daných okolností nie je postačujúce, a je teda prípustné priznať žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

29. Pokiaľ ide o údajné psychické problémy žalobkyne v prvom rade, ktoré sa mali u nej objaviť v dôsledku straty svojej matky, súd už vyššie uviedol, že tieto nemá za preukázané, (na čo poukazoval žalovaný), a preto zostali len v rovine nepreukázaných tvrdení a nemohli byť dôvodom pre priznanie vyššej náhrady nemajetkovej ujmy. V tejto súvislosti súd poukazuje napr. na rozhodnutie Najvyššieho súd Českej republiky 5 Tdo 1239/2018, z dňa 31. 10. 2018), podľa ktorého duševné útrapy spojené s prežívaním usmrtenia blízkej osoby je potrebné pre účely stanovenia výšky náhrady posudzovať primárne z pohľadu obvyklého (priemerného) človeka a jeho prípadné zníženie či naopak zvýšenie možno odvinúť len od okolností, ktoré sú v rámci konania riadne doložené a preukázané. Samotná okolnosť, že žalobkyňa nebola schopná pracovať v pôvodnej oblasti z dôvodu prežívania životných útrap detí, nad ktorými vykonávala kuratelu, nie je takisto dôvodom pre zvýšenie náhrady nemajetkovej ujmy, nakoľko žalobkyňa v prvom rade bola schopná opätovne sa zaradiť do pracovného života, hoci v inej

sfére pôsobenia. Výpoveď žalobkyne ako aj jej výsluch len podporne preukazujú tvrdenia, že smrť matky prestavovala pre ňu výraznú citovú ujmu. Táto citová ujma sa žiaľ prehĺbila u žalobkyne v prvom rade aj v dôsledku zavedených covidových obmedzení, ktoré znemožnili žalobkyni (až na 3 krátke momenty) navštevovať jej matku počas hospitalizácii v nemocnici, žalobkyňa v prvom rade sa doteraz nedokáže vyrovnať s tým, že sa s matkou nemohla rozlúčiť a matka tak umierala opustená. Tieto okolnosti však nemajú pôvod v konaní škodcu, teda nie sú v priamej príčinnej súvislostí so zásahom do osobnostných práv vyvolaným protiprávnym konaním škodcu, preto súd na ne nemohol prihliadať pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy.

30. Pokiaľ ide o žalobcu v druhom rade, žalobca v druhom rade mal s nebohou nekonfliktný vzťah. Z výsluchu žalobcu v druhom rade súd zistil, že jeho svokra mu chýba skôr v oblasti zabezpečovania potrieb rodiny ako človek, ku ktorému by pociťoval osobitnú citovú väzbu. Žalobca priznal psychické problémy - depresie, o čom súdu predložil lekárske správy, avšak tu súd nemal za preukázané, že by depresie boli vyvolané stratou svokry. Sám žalobca v druhom rade priznal, že psychické problémy majú skôr súvis s covidovým obdobím, kedy musel byť žalobca v druhom rade doma a mal viac povinností okolo domu a záhrady.

31. Žalobca v treťom rade si vytváral vzťah s nebohou od narodenia. Spolu s matkou a otcom bola pre neho stará matka každodennou súčasťou. Stará matka zabezpečovala starostlivosť o neho v čase, keď rodičia neboli doma, príp. zabezpečovala o neho celodennú starostlivosť miesto rodičov v čase jeho choroby, chodila s ním na výlety. Z dôvodu intolerancie na laktózu sa žalobca v treťom rade nestravoval v školskej jedálni, preto mu stará matka varila obedy. Žalobca v treťom rade po smrti starej matky pociťoval stavy neistoty, úzkosti, viac krát v noci sa budil. Neočakávanou stratou starej matky došlo k pretrhnutiu jeho puta k jedinému prarodičovi, ktorého mal zo strany matky.

32. Pokiaľ ide o vek obete, v čase nehody mala 64 rokov, bola vitálna, čoho dôkazom je, že zvládala starostlivosť o vnuka, starostlivosť o domácnosť a záhradu, zabezpečovala stravu nielen pre najbližšiu, ale aj širšiu rodinu (varenie obedov pre súrodencov) a v neposlednom rade jej každodenná návšteva bohoslužieb. Nebohá bola podľa názoru súdu síce v dôchodkovom veku, však s perspektívou ďalších kvalitne prežitých rokov.

33. Páchateľ skutku nie je stranou v konaní, preto jeho postoj k predmetnej udalosti je možné vyvodiť len z listinných dôkazov. Podľa uznesenia zo dňa 7.2.2022 škodca bezprostredne po náraze a zistení, že zrazil osobu, motorové vozidlo zastavil, zavolal záchranné zložky a začal s poskytovaním prvej pomoci. Svoj čin oľutoval. V danom prípade páchateľ skutku neprekročil povolenú rýchlosť v obci, pohyboval sa rýchlosťou 40-50km/h. Podľa jeho tvrdení nebohú nevidel prechádzať cez komunikáciu, čo si vysvetľuje tým, že v čase skutku bola tma, pršalo a oproti idúce vozidlá ho oslnili svetlami.

34. Pokiaľ ide o mieru zavinenia poškodenej, na ktorú poukazoval žalovaný, súd pri skúmaní, či poškodená prispela svojim zavineným konaním k stretu s vozidlom, vychádzal zo znaleckého posudku vypracovaného v rámci trestného konania. Podľa znalca vodič by mal pohyb chodcov počas nočnej tmy po priechode pre chodcov a v jeho blízkosti nezávisle na ich oblečení rozpoznať v celej šírke cesty, preto z technického hľadiska reakcia vodiča v danom prípade bola oneskorená. Pokiaľ ide o posúdenie techniky chôdze chodkyne, podľa znalca za daných podmienok (nočná tma, pouličné osvetlenie, mokrý povrch cesty, dážď, rozsvietené stretávacie svetlá, komunikácia 1,40m s dvomi jazdnými pruhmi) je z technického hľadiska dôvodné predpokladať, že chodec sa nemôže s absolútnou istotou spoľahnúť na to, že vodiči motorových vozidiel zvlášť tých, čo prichádzajú z prvej strany, začnú na pohyb po ceste reagovať ihneď po ich vstúpení na vozovku. Je teda dôvodné predpokladať, že chodci minimálne pred vstupom do druhého jazdného pruhu v ich smere chôdze sa majú opakovane presvedčiť o tom, že tak môžu urobiť bez nebezpečenstva. Znalec konštatoval, že chodkyňa svojim vstupom do jazdného pruhu vozidla z technického hľadiska vytvorila nebezpečenstvo. Jej technika chôdze po prechode pre chodcov nebola správna. V čase vstupu chodkyne do jazdného pruhu vozidla sa toto vozidlo nachádzalo v takej vzdialenosti a pohybovalo takou rýchlosťou, že vodič už nemohol zrážke s chodcom zabrániť ani včasnou reakciou a správnou technikou jazdy. Z právneho hľadiska bolo povinnosťou vodiča prispôsobiť rýchlosť jazdy poveternostným podmienkam a jazdiť primeranou rýchlosťou, aby bol schopný zastaviť vozidlo na vzdialenosť, na ktorú má rozhľad a dať prednosť chodcovi, ktorý vstúpil na vozovku a prechádza cez prechod pre chodcov (§ 4 ods. 1 písm. f) a § 16 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Chodkyňa ako ďalší účastník cestnej premávky nemala

vstupovať na vozovku a to ani pri použití prechodu pre chodcov, ak vzhľadom na rýchlosť a vzdialenosť vozidiel nemôže cez vozovku bezpečne prejsť. Pred vstupom na vozovku bolo povinnosťou chodkyne presvedčiť sa, že tak môže urobiť bez nebezpečenstva (§ 53 ods. 2 veta tretia zákona č. 8/2009 Z.z.). Z popisu nehody obsiahnutej v dokumentácii, ktorá je súčasťou znaleckého posudku je zrejmé, že chodkyňa v čase nárazu sa nachádzala v strede vozovky, teda vstúpila na vozovku bez toho, aby s ohľadom na prichádzajúce vozidlo mohla bezpečne prejsť po celej dĺžke prechodu pre chodcov. Preto je možné uzavrieť, že nielen z technického hľadiska, ale aj z hľadiska právneho posúdenia je dané tak zavinenie vodiča a aj chodca na vzniku dopravnej nehody. Chodkyňa vstúpila na priechod pre chodcov aj za situácie, že vzhľadom na rýchlosť pohybujúceho sa vozidla nemohla priechod bezpečne prejsť. Vstupom do jazdného pruhu vozidla Škoda Fabia tak vytvorila na vozovke nebezpečenstvo. Na druhej strane vodič vozidla reagoval na pohyb chodkyne s oneskorením z dôvodu, že neprispôsobil rýchlosť poveternostnej situácie. Je však potrebné dodať, že chodkyňa nevytvorila pre vodiča motorového vozidla náhlu prekážku, jej prítomnosť na vozovke tak nemohla byť pre vodiča prekvapujúca, najmä s prihliadnutím na to, že išlo o priechod pre chodcov v obci, kde bolo potrebné prítomnosť chodcov očakávať. Na druhej strane vodič motorového vozidla si v každom okamihu musí uvedomovať, že motorové vozidlo má potenciál významným spôsobom ohroziť alebo poškodiť zraniteľnejších účastníkov cestnej premávky, preto vodič by mal dbať na väčšiu mieru obozretnosti. Z uvedeného dôvodu súd vodiča motorového vozidla považuje za primárne zodpovedného za vznik dopravnej nehody a s ohľadom na uvedené ustálil jeho zavinenie v rozsahu 80%, t.j. spoluzavinenie chodkyne v rozsahu 20%.

35. Pokiaľ ide o určenie výšky nemajetkovej ujmy, v prvom rade treba mať na zreteli, že okolnosť, že škodca je poistený pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou vozidla, sama o sebe nie je dôvodom pre zvýšenie náhrady za nemajetkovú ujmu vzniknutú pozostalým usmrtením blízkej osoby (pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 28.11.2019, sp. zn. 25 Cdo/2109/2018).

36. Je zrejmé, že žiadna suma nedokáže vyvážiť zmarený ľudský život, zničené citové puto osôb a že pozostalí budú neustále vnímať traumatizujúco stratu blízkej osoby. Vzhľadom neurčitý obsah hypotézy právnej normy, na základe ktorej je možné priznať náhradu nemajetkovej ujmy, majú súdy možnosť reagovať na špecifiká jednotlivého prípadu pri rozhodovaní o výške náhrady. Výška peňažnej náhrady však je predmetom úvahy súdu, avšak súd pri rozhodovaní prihliada na vyššie spomenuté kritéria definované súdnou praxou (bod 26 rozsudku) a rozhodnutia všeobecných súdov v obdobných prípadoch. Pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady. (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 288/2017 z 5. decembra 2017).

37. Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 5.2.2024 odôvodňoval výšku dobrovoľne vyplatenej náhrady nemajetkovej ujmy žalobcom výškou priznaných nárokov v obdobných veciach všeobecnými súdmi, kde sa výška priznaných nárokov pohybovala v rozmedzí od 4000 eur-12.000 eur. Na druhej strane žalobcovia výšku nemajetkovej ujmy v žalobe nijako zvlášť neodôvodňovali, zo samotnej žaloby ani z následného vyjadrenia nie je zrejmé, prečo žalobcovia žiadajú priznať náhradu nemajetkovej ujmy ďaleko nad sumou priznávanou všeobecnými súdmi v obdobných prípadoch.

38. S ohľadom na nález Ústavného súdu SR uvedený vyššie, súd vykonal komparáciu niekoľkých rozhodnutí (resp. komparáciu prevzal z aktuálneho rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31.01.2024, sp. zn. 7Co/18/2023), ktorých predmetom bola náhrada nemajetkovej ujmy v prípade smrti blízkej osoby, rešpektujúc požiadavku predvídateľnosti súdnych rozhodnutí ako aj princíp právnej istoty. V zmysle uvedenej komparácie súdy rozhodovali nasledovne:

- rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 7C/276/2011-96 z 31.05.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/315/2012-125 z 26.11.2012, súd priznal deťom náhradu nemajetkovej ujmy každému 10.000 eur v súvislosti so smrťou matky pri dopravnej nehode;
- rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 16C/627/2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/214/2016 bola manželke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v sume 12.500 eura dospelým synom priznaná náhrada nemajetkovej ujmy ujma v sumách 9.000 eur, 5.000 eur, 4.000 eur v súvislosti so smrťou manžela a otca pri dopravnej nehode;

- rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 8C/21/2014 zo dňa 24.11.2015 v spojení s dopĺňacím rozsudkom sp. zn. 8C/21/2014-196 zo dňa 11.01.2016 a s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn.23Co/337/2016 zo dňa 28.11.2016 bola manželke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v sume 10.000 a dospelým deťom suma po 7.500 eur v súvislosti so smrťou manžela a otca pri dopravnej nehode;
- rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 2T/210/2013 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/19/2017 bola manželke zomrelého priznaná náhrada vo výške 40.000 eur, plnoletému synovi 17.000 eur, plnoletej dcére 20.000 eur;
- rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 9C/45/2011 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/137/2017 bola pozostalej manželke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 40.000eur, plnoletým deťom po 20.000 eur v súvislosti so smrťou pri dopravnej nehode;
- rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 4C/233/2009 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/165/2017 bola pozostalej manželke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 25.000 eur a za stratu rodiča maloletej dcére vo výške 25.000 eur v súvislosti so smrťou pri dopravnej nehode;
- rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 8C/103/2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/171/2012 bola manželke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy20.000 eur a deťom po 15.000 eur;
- rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 10C/94/2014 bola manželke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 20.000 eur a plnoletému synovi 15.000 eur;
- rozsudkom Okresného súdu Skalica, sp. zn. 7C/3/2018 bola 66 ročnému manželovi priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 20.000 eur, plnoletým deťom každému po 10.000 eur v súvislosti so smrťou pri dopravnej nehode;
- rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 8C/55/2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/156/2016 bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy manželovi vo výške 10.000 eur a plnoletým dcéram suma 8.000 eur a 7.500 eur;
- rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 21C/279/2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/299/2018 súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy manželke v sume 15.000 eur a plnoletým deťom po 12.000 eur a 13.000 eur v súvislosti so smrťou pri dopravnej nehode;
- rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 37C/358/2013 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/724/2015 bola priznaná dospelým deťom náhrada nemajetkovej ujmy po 10.000 eur;
- rozsudkom Okresného súdu Ružomberok zo dňa 14.12.2017, sp. zn. 5C/19/2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 23.05.2018, sp. zn. 7Co/61/2018 súd priznal (dospelým)deťom náhradu nemajetkovej ujmy vo výške každému po 7.000 eur v súvislosti so smrťou otca pri dopravnej nehode;
- rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 11.01.2016, sp. zn. 8C/21/2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 28.11.2016, sp. zn. 23Co/337/2016 súd priznal (dospelým) deťom náhradu nemajetkovej ujmy vo výške každému po 7.500 eur v súvislosti so smrťou otca pri dopravnej nehode;
- rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 15.04.2015, sp. zn. 7C/58/2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26.10.2017, sp. zn. 9Co/341/2015 súd priznal (plnoletému) dieťaťu náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 7.500 eur v súvislosti so smrťou matky pri dopravnej nehode;
- rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 23.04.2018, sp. zn. 17C/19/2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 05.09.2018, sp. zn. 5Co/124/2018 súd priznal (plnoletému) dieťaťu náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 15.000 eur v súvislosti so smrťou matky pri dopravnej nehode;
- rozsudkom Okresného súdu Humenné zo dňa 29.03.2016, sp. zn. 5C/296/2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.01.2017, sp. zn. 7Co/121/2016 súd priznal (plnoletému) dieťaťu náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 6.000 eur v súvislosti so smrťou matky pri dopravnej nehode;
- rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 10.10.2019, sp. zn. 14C/55/2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 30.06.2020, sp. zn. 5Co/16/2020 súd priznal (plnoletým) deťom náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.000 eur a 5.000 eur v súvislosti so smrťou matky pri dopravnej nehode;
- rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 10.03.2020, sp. zn. 16C/22/2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 31.05.2021, sp. zn. 23Co/29/2020 súd priznal (plnoletým) deťom náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 12.000 eur a 3 x 10.000 eur a vnukom 6 x 3.000 eur v súvislosti so smrťou matky a starej matky pri dopravnej nehode;
- rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 09.03.2016, sp. zn. 14C/287/2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 11.05.2017, sp. zn. 9Co/267/2016 súd priznal (plnoletému) dieťaťu

náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 eur a maloletému vnukovi 3.000 eur v súvislosti so smrťou otca a starého otca pri dopravnej nehode;
- rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31.1.2024, sp. zn. 7Co/18/2023 súd potvrdil rozsudok Okresného súdu Malacky sp. zn. 5C/456/2013, ktorý priznal plnoletému dieťaťu náhradu nemajetkovej ujmy za smrť 88 matky vo výške 15.000 eur.

39. V danom prípade je zrejmé, že rozhodovacia prax súdov je rôznorodá. Zo stručného exkursu do rozhodovacej činnosti súdov, súd zistil, že v rozpätí cca 12 rokov súdy priznávali náhradu nemajetkovej ujmy plnoletým deťom v sumách od 3.000 eur do 20.000 eur. Pokiaľ ide o rozhodnutia súdov staršieho dáta, súd považuje za korektné zohľadniť mieru inflácie, ktorá nastala v ostatných rokoch a v dôsledku ktorej došlo k zníženiu kúpnej sily peňazí. Preto by nebolo v súlade s princípom spravodlivosti riadiť sa výškou náhrady nemajetkovej ujmy podľa rozhodnutí spred 10 rokov.

40. Záverom súd uzatvára, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že nebohá matka, napriek dôchodkovému veku žila aktívnym životom, starala sa nielen o svoju domácnosť a záhradu ale aj o dennodenné potreby žalobcov a ďalšieho príbuzenstva. Veľkú časť svojho času venovala svojmu vnukovi, ktorého odprevádzala do školy, trávila s ním poobedia, starala sa o jeho stravu chodila na výlety a denne na bohoslužby. Vzťahy jednotlivých žalobcov v nebohou a ich prežívanie straty súd popísal vyššie (bod 27-31 rozsudku). U žalobkyne v prvom rade došlo smrťou matky k výraznej citovej ujme, nakoľko došlo k násilnému pretrhnutiu puta, ktoré si obe budovali od narodenia žalobkyne v prvom rade. Blízkosť ich vzťahu preukazujú objektívne skutočnosti ako rozhodnutie žalobkyne v prvom rade aj po založení si vlastnej rodiny, zostať nablízku svojej matke, zdieľať s ňou všetky radosti a starosti svojho každodenného života. Matka bola je oporou a dôverníkom, jej neprítomnosť vytvorila prázdne miesto v živote žalobkyne v prvom rade, ktoré nedokáže zaplniť napriek tomu, že má vytvorený pekný harmonický vzťah so žalobcom v druhom rade a žalobcom v treťom rade. Vzhľadom na vyššie uvedené ako aj skutočnosti uvedené v bode 27 a 28 rozsudku s prihliadnutím na doterajšiu rozhodovaciu prax súdov je na mieste náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do jej súkromného a rodinného života vo výške 20.000 eur, pri zohľadnení miery zavinenia nebohej na dopravnej nehode má žalobkyňa nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 16.000 eur. Keďže žalobca dobrovoľne plnil žalobkyni 9.600 eur, súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 6.400 eur a vo zvyšnej časti žalobu žalobkyne v prvom rade ako nedôvodnú zamietol.

41. Pokiaľ ide o žalobcu v druhom rade, súd z vykonaného dokazovania zistil, že žalobca v druhom rade mal štandardný vzťah so svokrou, s ktorou vykonával práce okolo domu a v záhrade. Z výsluchu súd nezistil, že by sa ho strata svokry nejako citovo dotkla, zásah do rodinného a súkromného života pociťoval skôr z dôvodu potreby reorganizácie starostlivosti o domácnosť. Žalobca v druhom rade nie je priamym príbuzným obete. Spolu zdieľali spoločnú domácnosť od roku 2008, avšak z vykonaného dokazovania súd nezistil také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali vyššiu náhradu nemajetkovej ujmy, ako už bola zo strany žalovaného poskytnutá. Súd má za to, že poskytnutá náhrada nemajetkovej ujmy zo strany žalovaného vo výške 3200 eur je viac ako dostatočná, a preto žalobu žalobcu v druhom rade ako nedôvodnú zamietol.

42. Pokiaľ ide o žalobcu v treťom rade, je nepochybné, že medzi vnukom a starou matkou bol blízky intenzívny vzťah, keďže stará matka suplovala starostlivosť rodičov v čase ich neprítomnosti a zabezpečovala dennodennú starostlivosť o vnuka. Na druhej strane však je potrebné vziať do úvahy, že vnuk je vo vzdialenejšom príbuzenskom stupni k starej matke a smrťou starej matky nedošlo k narušeniu celistvosti jeho kmeňovej rodiny a do tak závažného zásahu do jeho osobnostných práv ako je to v prípade detí obeti. S ohľadom na rozhodovaciu prax súdov pri priznávaní náhrady nemajetkovej ujmy vnúčatám obetí, má súd za to, že náhrada nemajetkovej ujmy pre žalobcu v treťom rade v rozsahu 4000 eur je adekvátna. S prihliadnutím na zavinenie obete v rozsahu 20% patrí žalobcovi v treťom rade náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 3.200 eur, ktorá bola žalovaným v priebehu konania vyplatená, preto súd žalobu žalobcu v treťom rade ako nedôvodnú zamietol.

43. Podľa § 145 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (CSP), ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.
Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

44. V danom prípade nebolo sporné, že žalovaný pred podaním žaloby dobrovoľne plnil žalobkyni v prvom tade titulom náhrady nákladov za pohreb, v dôsledku čoho vzala žalobkyňa v pravom rade žalobcu v časti o zaplatenie 953 eur s príslušenstvom späť.

45. Rovnako nebolo sporné, že po podaní žaloby žalovaný dobrovoľne uhradil titulom náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyni v prvom rade sumu 9.600 eur, žalobcovi v druhom rade sumu 3.200 eur a žalobcovi v treťom rade sumu 3.200 eur, v dôsledku čoho žalobcovia v časti uhradených súm vzali žaloby späť.

46. Keďže k späťvzatiu žalôb v časti došlo pred prvým pojednávaním, súd bez potreby zisťovania súhlasu žalovaného, konanie o nároku žalobkyne v prvom rade v časti náhrady nákladov za pohreb vo výške 953,- eur s úrokom z omeškania vo výške 9,5% ročne zo sumy 953 eur od 22.1.2024 do zaplatenia a v časti nemajetkovej ujmy vo výške 9600 eur, konanie o nároku žalobcu v druhom rade v časti o zaplatenie 3.200 eur a konanie o nároku žalobcu v treťom rade v časti o zaplatenie 3.200 eur zastavil.

47. Pokiaľ ide o námietku žalovaného týkajúcu sa podania vyjadrenia zo strany žalobcov po skoncentrovaní konania, k tejto námietke súd len stručne uvádza, že účelom sudcovskej koncentrácie konania je zabezpečiť efektivitu, rýchlosť a hospodárnosť konania, ktorá však nemôže byť povýšená nad ostatné princípy, ktorými sa riadi civilný sporový poriadok, a to predovšetkým princíp spravodlviosti. Vzhľadom na citlivosť prípadu ako aj skutočnosť, že neskorým podaním repliky zo strany žalobcov nedošlo k predĺženiu konania (žalobcovia podali repliku pre prvým pojednávaním a žalovaný na repliku žalobcov stihol reagovať duplikou pred prvým pojednávaním), má súd za to, že neakceptovanie repliky žalobcov by bolo prejavom prílišného formalizmu zo strany súdu. Súd však dáva za pravdu žalovanému, že nerešpektovaním sudcovských lehôt preberá strana na seba riziko, že jeho oneskorené tvrdenia a dôkazy nemusia byť zo strany súdu akceptované.

48. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.
Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

49. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

50. V súvislosti s posudzovaním procesného úspechu strán sporu v konaní, ktorého predmetom je nárok, ktorého dôvodnosť a výšku je možné len predvídať, pretože závisí od úvahy súdu tak, ako to bolo v tejto konkrétnej veci, platí právnou teóriou i praxou akceptovaný názor (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 397/2020 zo dňa 10.9.2020, sp. zn. II. ÚS 225/2020 zo dňa 27.8.2020, sp. zn. I. ÚS 24/2021 zo dňa 4.8.2021), podľa ktorého aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu, treba uplatniť zásadu úspechu vo veci. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Žalobcu v takejto veci preto treba považovať za plne procesne úspešného, keďže mal plný úspech, čo sa týka základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu.

51. Na základe uvedeného súd priznal žalobcom v druhom a treťom rade náhradu trov konania v plnom rozsahu, nakoľko žalovaný poskytol žalobcom v druhom a treťom rade náhradu nemajetkovej ujmy až po podaní žaloby, na čo žalobcovia v druhom a treťom rade reagovali späťvzatím žaloby v uvedenej časti. Možno konštatovať, že žalovaný procesne zavinil zastavenie konania v časti, ktorá by u žalobcu v treťom rade v prípade meritórneho rozhodnutia v uvedenej časti predstavovala priznaný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. V prípade žalobcu v druhom rade je súd názoru, že jeho citová ujma nedosahovala takú intenzitu a rozsah, aby mu bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v rovnakom rozsahu ako žalobcovi v treťom rade, avšak tým, že žalovaný mu počas konania dobrovoľne plnil titulom náhrady nemajetkovej ujmy v rozsahu 3.200 eur je súd toho názoru, že žalobca v druhom rade bol takisto v konaní

úspešný. Preto súd s poukazom na vyššie uvedený právny názor Ústavného súdu priznal žalobcom v druhom a treťom rade náhradu trov konania v plnom rozsahu.

52. Pokiaľ ide o žalobkyňu v druhom rade, tu súd rozhodoval podľa § 255 ods. 1 a 2 v spojení v § 256 ods. 1 CSP. Žalobkyňa v prvom rade bola úspešná v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá jej bola sčasti uhradená žalovaným dobrovoľne počas konania (9600 eur) a ďalšia časť jej bola priznaná súdom (6400 eur), avšak bola neúspešná v časti o zaplatenie 953 eur s príslušenstvom, zaplatenia ktorej sumy sa domáhala napriek tomu, že žalovaný pred podaním žaloby (žaloba podaná 16.10.2023) žalobkyni v prvom rade náklady na pohreb uhradil (10.10.2023). Žalobkyňa v prvom rade sa tak domáhala náhrady nákladov na pohreb nedôvodne, preto k zastaveniu konania v časti o zaplatenie 953 eur s príslušenstvom došlo zavinením žalobkyne v prvom rade (§256 ods. 1 CSP). K zastaveniu konania v časti o 9.600 eur došlo zavinením žalovaného, ktorý plnil žalobkyni v prvom rade až po podaní žaloby. Možno teda konštatovať, že žalobkyňa bola úspešná v rozsahu 94% a neúspešná v rozsahu 6%, celkový úspech žalobkyne v prvom rade tak prestavuje 88%. Z uvedeného dôvodu súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku VIII.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava, v dvoch písomných vyhotoveniach alebo elektronicky. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.
V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).
Z každého podania musí byť zrejmé, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané; ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.
Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.
Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.